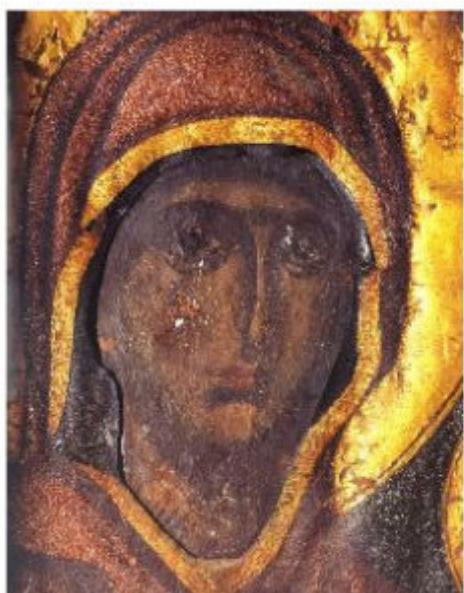
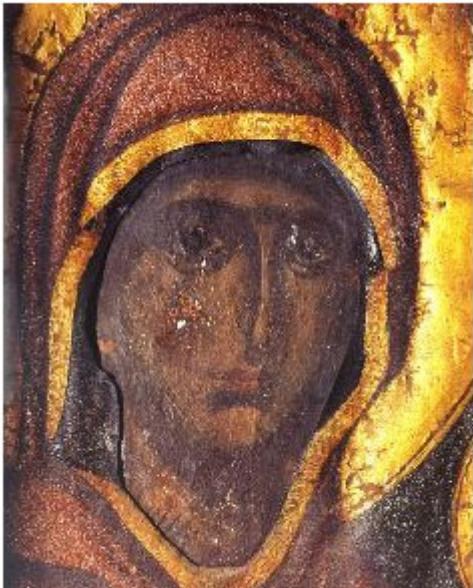

Παναγία Εσφαγμένη - Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου

/ [Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου](#) / [Προσκυνήματα-Οδοιπορικά-Τουρισμός](#)

Για

την εικόνα αυτή διηγούνται ότι πληγώθηκε από το μαχαίρι ενός δύστροπου ιεροδιάκονου και εκκλησιάρχη (επιμελητή της εκκλησίας, νεωκόρου), ο οποίος εξαιτίας δήθεν του διακονήματος του έφθανε πάντοτε καθυστερημένος στην Τράπεζα.

Σε μια παρόμοια περίπτωση ο τραπεζάρης (υπεύθυνος της τραπεζαρίας)

αγανακτησμένος αρνήθηκε να του δώσει φαγητό. Οι ταραγμένοι και οργισμένοι λογισμοί του εκκλησιάρχη στράφηκαν εναντίον της Θεοτόκου, που ενώ αυτός την υπηρετούσε, αυτή δε μεριμνούσε ούτε για την τροφή του. Από την πληγή αυτή ξεπετάχθηκε αίμα, το πρόσωπο της Παναγίας χλώμιασε, ενώ ο ιεροδιάκονος τυφώθηκε και έπεσε κάτω φρενόληπτος από τον έλεγχο της συνείδησης μένοντας στην κατάσταση αυτή τρία χρόνια. Τότε χάρη στις προσευχές του ηγουμένου και της αδελφότητας η Παναγία εμφανίστηκε στον ηγούμενο και ανάγγειλε τη θεραπεία του.

Ο εκκλησιάρχης πέρασε την υπόλοιπη ζωή του σ' ένα στασίδι απέναντι από την εικόνα θρωνώντας το φοβερό αμάρτημά του και πριν πεθάνει πήρε την συγχώρηση από την ίδια την Παναγία, που του ανάγγειλε όμως, όπως προηγουμένως και στον ηγούμενο, ότι το βλάσφημο χέρι του θα υφίστανταν παραδειγματική τιμωρία μετά θάνατον. Πράγματι μέχρι σήμερα φυλάσσεται άλυτο και κατάμαυρο κοντά στην εικόνα που είναι τοποθετημένη στον νάρθηκα του παρεκκλησίου του αγίου Δημητρίου.

Η θαυματουργή αυτή εικόνα είναι τοιχογραφία του 14ου αιώνα και βρίσκεται στο νάρθηκα του παρεκκλησίου του Αγίου Δημητρίου, το οποίο είναι ενσωματωμένο εις το Καθολικό της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου.

«Παναγία η Εσφαγμένη». Τοιχογραφία του 14ου αιώνα, στον νάρθηκα του παρεκκλησίου του Αγίου Δημητρίου

Για το ιστορικό της εικόνας αυτής γράφονται σε χειρόγραφο του 17ου αιώνα, που επιγράφεται «Προσκυνητάριον του Βατοπαιδίου» εις το κεφάλαιον «Περί της Ιεράς Εικόνος της Εσφαγμένης και του παρ' αυτής εξαισίου τερατουργήματος» τα εξής:

«Ο τότε υπηρέτης της Εκκλησίας και ιεροδιάκονος, μίαν των ημερών, όντας κοπιασμένος από μίαν προλαβούσαν αγρυπνίαν, αφού ετελείωσε και το έργον της υπηρεσίας του, υπήγειν εις τον τραπεζάρην του καιρού εκείνου ζητώντας του ολίγον ψωμί και κρασί διά να θεραπεύσῃ την πείναν οπού βιαίως τον ενοχλούσεν. Άλλ' ο τραπεζάρης θυμωθείς διά το παράκαιρον ζήτημα απεδίωξεν αυτόν άδιδον ονειδίζωντάς τον ως αδιάκριτον και κοιλιόδουλον, οπού τον ενοχλούσεν παράκαιρα. Τότε ο διάκονος οργισθείς κατά του τραπεζάρη και μην ημπορώντας τί να του κάμη εις εκδίκησην, εγύρισεν εις την εκκλησίαν θυμωμένος και κρατώντας το μαχαίριον εις το χέρι του έλεγεν, ματαίως και εύκαιρα κοπιάζω υπηρετώντας και κοπιάζωντας κάθε ημέραν φιλοκαλώντας και διακονών εις την εκκλησίαν ταύτην, ημέραν και νύκτα και ούτε κάν ψωμί και ολίγον κρασί δεν μου δίνουσι να θεραπεύσω την πείνα μου. Και ταύτα λέγοντας, κινούμενος δε και εξ ενεργείας του διαβόλου και ερχόμενος έως έμπροσθεν αυτής της εικόνος εσήκωσε

το μαχαίρι, και με χέρι τολμηρόν και ανόσιον, εκτύπησε την αγίαν ταύτην εικόνα εις το δεξιόν μάγουλον πλησίον του οφθαλμού, και ευθύς – ω των θαυμασίων σου Πανύμνητε Δέσποινα – ήνοιξε πληγή και ανέβλυσεν ωσάν από ζωντανόν σώμα αίμα πολύ (και από τότε την ωνόμασαν Εσφαγμένην). Και κτυπώντας του το αίμα εις τους οφθαλμούς ετυφλώθη τελείως ο δύστηνος και βλέποντας ο ταλαίπωρος τοιούτον παράδοξον τέρας έμεινε κλαίων τοιαύτην παρανομίαν και οδυνώμενος έπεσεν εκεί εις στο έδαφος, ενώπιον της αγίας εικόνος και εθρήνει απαρηγόρητα, κτυπώντας την κεφαλήν εις τα μάρμαρα και ήλεγχεν τον εαυτόν του ως φονέα και παράνομον και άξιον μυρίων θανάτων.

Λεπτομέρεια του προσώπου της « Εσφαγμένης»

Και μέτ' ολίγην ώραν έγινε φανερόν εις όλους τους πατέρας της Μονής τούτο το παράδοξον τερατούργημα και έδραμον όλοι τους και είδαν οφθαλμοφανώς και την πληγήν του μαχαιρίου και το αίμα οπού εχύθη από την αγίαν εικόνα ακόμη υγρόν και το μαχαίρι αιματωμένον και τον εικονοκτόνον διάκονον κατά γής κείμενον και κατηγορούντα τον εαυτόν του ως ένοχον θανάτου και τρέμοντα ως σεληνιαζόμενον και παραλαλούντα ως δαιμονιζόμενον και την μορφήν της ιεράς εκείνης εικόνος μεταμορφωμένην και αχνήν ομοίαν ανθρώπου φονευμένου και εξεπλάγησαν και από τον φόβο τους έμειναν άπαντες εκστατικοί. Τότε ο ηγούμενος με όλην την αδελφότητα έψαλλαν ολονυκτίους αγρυπνίας, δεήσεις τε και παρακλήσεις προς την Υπεραγίαν Θεοτόκον ίνα εξιλεώσει τον δίκαιον Της θυμόν και να θεραπεύσει η ευσπλαχνία Της το τοιούτον τολμηρόν παρανόμημα οπού ο δυστυχής εκείνος διάκονος έπραξε. Και ούτω μετά πολλάς ημέρας ύστερον εισηκούσθη η δέησις αυτών και εφάνη η Παντάνασσα Θεοτόκος εις οπτασίαν τών ηγουμένων λέγουσα ότι αφέθη η αμαρτία τών διακόνων και εθεραπεύθη από τον σεληνιασμόν οπού τον εσπάραττεν. Εκείνος δε ο άθλιος ποιήσας στασίδιον ενώπιον της ιεράς εκείνης εικόνος εστήκετον εκεί αεννάως, χρόνους τρεις ολοκήρους, κλαίων και οδυρόμενος την μεγάλην του ανομίαν, έως οπού και αυτός ήκουσε παρά της αυτής ελεούσης εικόνος (ήτις εχάρισεν αυτώ και το φως των οφθαλμών) το «αφέθη η αμαρτία σου» όμως το τολμηρόν σου χέρι να μείνει ξηρόν επί ζωής σου και μετά θάνατον άλυτον». Το οποίον και εσυνέβη και μετά την αυτού κοίμησιν, το μέν σώμα αυτού διελύθη όλον, η δε πάντολμος χείρ αυτού έμεινεν άσηπος και κατάξηρος. Και φαίνεται έως της σήμερον εις ένα κουβούκλιον, ήτοι συρτάριον, υποκάτωθεν της αγίας ταύτης εικόνος, μαρτυρούσα προφανώς το τότε θαυμάσιον το δε εκχυθέν αίμα φαίνεται εις το πρόσωπον επάνω εις την πληγήν έως της σήμερον. Η Εικών αύτη πηγάζει ιάσεις και θεραπείας καθ' εκάστην εις τους προστρέχοντας μέτ' ευλαβείας προς αυτήν, δεικνύουσα ότι η τιμή της εικόνος διαβαίνει εις το πρωτότυπον, παρά του οποίου έρχεται η αγιαστική χάρις εις τους ευλαβείς και ούτω εξεναντίας η θεία δίκη παιδεύει τους

ατάκτους και ανευλαβείς των ιερών εικόνων, εις παράδειγμα και σωφρονισμόν των μεταγενεστέρων και δόξαν της Θεομήτορος. Ανάπτει Δε έμπροσθεν αυτής αεννάως κανδήλιον αργυρούν εν, και λαμπάς ακοίμητος»

(Από το χειρόγραφο κώδικα 293 της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου του ΙΖ' αιώνος)

Και μέτ' ολίγην ώραν ἔγινε φανερόν εις όλους τους πατέρας της Μονῆς τούτο το παράδοξον τερατούργημα και ἔδραμον όλοι τους και είδαν οφθαλμοφανώς και την πληγήν του μαχαιρίου και το αίμα οπού εχύθη από την αγίαν εικόνα ακόμη υγρόν και το μαχαίρι αιματωμένον και τον εικονοκτόνον διάκονον κατά γής κείμενον και κατηγορούντα τον εαυτόν του ως ἐνοχὸν θανάτου και τρέμοντα ως σεληνιαζόμενον και παραλαλούντα ως δαιμονιζόμενον και την μορφήν της ιεράς εκείνης εικόνος μεταμορφωμένην και αχνήν ομοίαν ανθρώπου φονευμένου και εξεπλάγησαν και από τον φόβο τους ἔμειναν ἀπαντες εκστατικοί. Τότε ο ηγούμενος με όλην την αδελφότητα ἐψαλλαν ολονυκτίους αγρυπνίας, δεήσεις τε και παρακλήσεις προς την Υπεραγίαν Θεοτόκον ἵνα εξιλεώσει τον δίκαιον Της θυμόν και να θεραπεύσει η ευσπλαχνία Της το τοιούτον τολμηρόν παρανόμημα οπού ο δυστυχής εκείνος διάκονος ἐπραξε. Και ούτω μετά πολλάς ημέρας ύστερον εισηκούσθη η δέησις αυτών και εφάνη η Παντάνασσα Θεοτόκος εις οπτασίαν τών ηγουμένων λέγουσα ότι αφέθη η αμαρτία τών διακόνων και εθεραπεύθη από τον σεληνιασμόν οπού τον εσπάραττεν. Εκείνος δε ο άθλιος ποιήσας στασίδιον ενώπιον της ιεράς εκείνης εικόνος εστήκετον εκεί αεννάως, χρόνους τρεις ολοκήρους, κλαίων και οδυρόμενος την μεγάλην του ανομίαν, ἔως οπού και αυτός ήκουσε παρά της αυτής ελεούσης εικόνος (ήτις εχάρισεν αυτών και το φως των οφθαλμών) το «αφέθη η αμαρτία σου» ὡμώς το τολμηρόν σου χέρι να μείνει ξηρόν επί ζωής σου και μετά θάνατον ἀλυτον». Το οποίον και εσυνέβη και μετά την αυτού κοίμησιν, το μέν σώμα αυτού διελύθη όλον, η δε πάντολμος χείρ αυτού ἔμεινεν ἀσηπος και κατάξηρος. Και φαίνεται ἔως της σήμερον εις ἔνα κουβούκλιον, ἡτοι συρτάριον, υποκάτωθεν της αγίας ταύτης εικόνος, μαρτυρούσα προφανώς το τότε θαυμάσιον το δε εκχυθέν αίμα φαίνεται εις το πρόσωπον επάνω εις την πληγήν ἔως της σήμερον. Η Εικών αύτη πηγάζει ιάσεις και θεραπείας καθ' εκάστην εις τους προστρέχοντας μέτ' ευλαβείας προς αυτήν, δεικνύουσα ότι η τιμή της εικόνος διαβαίνει εις το πρωτότυπον, παρά του οποίου ἔρχεται η αγιαστική χάρις εις τους ευλαβείς και ούτω εξεναντίας η θεία δίκη παιδεύει τους ατάκτους και ανευλαβείς των ιερών εικόνων, εις παράδειγμα και σωφρονισμόν των μεταγενεστέρων και δόξαν της Θεομήτορος. Ανάπτει Δε έμπροσθεν αυτής αεννάως κανδήλιον αργυρούν εν, και λαμπάς ακοίμητος»

Πηγή: briefingnews.gr